

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vammaisurheilijoiden tukemisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä urheilussa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Olli-Poika Parviaisen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 344 vp:

Miten hallitus aikoo edistää yhdenvertaisuutta niin vammaisurheilussa kuin muussakin urheilussa harrastajatasolta huippu-urheiluun asti ja

aikooko hallitus tarkistaa urheiluorganisaatioille myönnettävien tukien velvoitteita yhdenvertaisuusnäkökulmasta kunnianhimoisemmiksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lainsäädäntö ja Suomea sitovat kansainväliset sopimukset luovat vahvan veloitteen yhdenvertaisen liikuntakulttuurin aktiiviselle edistämiselle sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi liikunnassa. Liikunnan ja huippu-urheilun edistämisestä säädetään liikuntalaissa (390/2015). Liikuntalain tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys. Lain tavoitteena on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa. (2 §).

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen huomioidaan liikuntalain mukaisesti liikuntaa edistävän järjestön valtionapukelpoisuuden ja valtionavustuksen määrää koskevassa harkinnassa (10 §, 12 §). Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää valtionavustusta saavilta liikuntaa edistävilta järjestöiltä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia. Suunnitelmat ja niiden toteuttaminen vaikuttavat valtionavustuksen määrää koskevaan harkintaan.

Liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapupäätöksissä on kahtena viime vuonna ollut laadun ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osalta painopisteenä järjestöjen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo -suunnitelmien arviointi. Suunnitelmat on pisteytetty ja avustusta on korotettu tietyn pistemäärän ylittäneiden järjestöjen osalta. Tulevina vuosina tullaan arvioimaan suunnitelmien todellista toteutumista ja jalkautumista toimintaan.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 344/2018 vp

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain toiminta-avustusta noin 70 valtakunnalliselle lajiliitolle. Liikuntaa edistäville järjestöille myönnettävä valtionavustus kattaa lajiliittojen toiminnan kokonaiskustannuksista keskimäärin noin 23 %. Esimerkiksi Suomen Urheiluliitto ry:n vuosittaisista menoista valtionavustus kattaa 16 %. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei voi puuttua yksittäisen järjestön tai lajiliiton päätöksentekoon kuuluviin asioihin, kuten toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen, toiminnan rahoittamiseen, kilpailutoiminnan järjestämiseen tai arvokisajoukkueiden valintaan. Yhdistysautonomiaan kuuluen yhdistyksellä on oikeus päättää itse omista säännöistään ja menettelytavoistaan (yhdistyslaki (503/1989) 4 luku).

Suomen Olympiakomitean huippu-urheiluyksikkö johtaa huippu-urheiluverkosta ja vastaa muun muassa yhdessä lajiliittojen ja huippu-urheiluverkoston kanssa suomalaisen urheilun toimintatapojen kehittämisestä. Suomen Olympiakomitea johtaessaan suomalaista huippu-urheilua on velvollinen huolehtimaan siitä, että sen jäsenliitot kehittävät huippu-urheiluaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää liikunnan yhdenvertaisuutta myös erityisavustuksin. Hallituksen kärkihanke Liikkuva koulu sekä opetus- ja kulttuuriministeriön lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia lisäävät toimet edistävät lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua liikuntaan. Yhdenvertaisten liikuntaedellytysten tavoite nousee esiin lähes kaikissa viime vuosina valtionhallinnon tuottamissa suosituksissa, ohjelmissa ja työryhmien mietinnöissä.

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi liikunnan alalla opetus- ja kulttuuriministeriö myös tuottaa tietoa ja tukee alan tutkimusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelimen Valtion liikunta-neuvoston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusjaosto käsittelee yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon kohdistuvia kysymyksiä. Valtion liikuntaneuvoston lakisääteisenä tehtävänä on myös liikuntapolitiikan arviointi. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta toimii eri hallinnonalojen ja urheilun toimijoiden välisenä koordinaatio- ja yhteistyöelimenä, ja sen tehtävänä on toimia urheiluliikkeen ja julkisen vallan yhteistoiminnan seuraajana ja kehittäjänä urheilun eettisissä kysymyksissä.

Helsingissä 15.10.2018

Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho